

Số: /PA-UBND

Cẩm Bình, ngày 01 tháng 3 năm 2024

PHƯƠNG ÁN

Tác chiến phòng, chữa cháy rừng theo phương châm 4 tại chỗ

Phần thứ nhất

NHỮNG CĂN CỨ VÀ SỰ CẦN THIẾT ĐỂ XÂY DỰNG PHƯƠNG ÁN

I. NHỮNG CĂN CỨ XÂY DỰNG PHƯƠNG ÁN.

1. Cơ sở pháp lý.

Căn cứ Luật Phòng cháy chữa cháy số 27/2001/QH10; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy số 40/2013/QH13; Luật Lâm nghiệp số 16/2017/QH 14;

Căn cứ các Nghị định số 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Lâm nghiệp;

Căn cứ Nghị quyết số 71/NQ-CP ngày 08/8/2017 của Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Chỉ thị số 13- CT/TW, ngày 12 tháng 01 năm 2017 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa XII về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng;

Căn cứ Quyết định số 630/QĐ-TTg ngày 11/5/2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Nghị quyết của Quốc hội về tiếp tục hoàn thiện, nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực hiện Chính sách, pháp luật về phòng cháy và chữa cháy;

Căn cứ Kế hoạch hành động số 47/KH-UBND ngày 24/3/2017 của UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện Chỉ thị 13-CT/TW, ngày 12 tháng 01 năm 2017 của Ban Bí thư Trung ương Đảng khóa XII về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng;

Căn cứ Quyết định số 67/QĐ-UBND, ngày 07/01/2021 của UBND tỉnh Thanh Hóa về việc ban hành Phương án phòng cháy và chữa cháy tỉnh Thanh Hóa, giai đoạn 2021-2025.

Căn cứ Phương án số: 48/PA-UBND, ngày 27/02/2024 của UBND huyện Cẩm Thủy về tác chiến phòng cháy chữa cháy rừng theo phương châm 4 tại chỗ.

2. Cơ sở thực tiễn.

2.1. Vị trí địa lý.

Cẩm Bình là một xã trung du miền núi nằm ở phía tây nam huyện Cẩm Thủy, có 8 km đường quốc lộ 217 chạy qua, thuận tiện cho việc vận xuất, vận chuyển, tiêu thụ lâm sản và các sản phẩm từ nghề rừng. Phía bắc giáp Sông mã, phía nam giáp xã Cẩm Châu, phía tây giáp xã Cẩm Thạch, phía đông giáp thị Trấn Phong Sơn.

2.2. Địa hình.

Xã Cẩm Bình có địa hình không đồng nhất, hệ thống núi đá và đồi đất đan xen nhau, tạo nên địa hình hiểm trở, phức tạp, bị chia cắt bởi nhiều dãy núi đá cao, Đặc biệt trên địa bàn có rất nhiều con suối lớn nhỏ khác đã làm cho giao thông đi lại gặp rất nhiều khó khăn.

2.3. Thời tiết - khí hậu.

Xã Cẩm Bình chịu ảnh hưởng của khí hậu nhiệt đới gió mùa và khí hậu đặc trưng của miền núi tỉnh Thanh Hoá, nhiệt độ trung bình năm 28°C, cao nhất 39°C, thấp nhất 7°-10°C, ẩm độ bình quân 80-85%, lượng mưa trung bình 1500-1700 mm tập trung chủ yếu vào mùa mưa (tháng 7-10 hàng năm), mùa khô hanh nắng nóng kéo dài từ tháng 11 đến tháng 7 năm sau, khoảng thời gian này rất ít mưa, độ ẩm không khí thấp (50-55%) và cũng trùng vào mùa hoạt động của gió Lào (xuất hiện tháng 3-5) có đặc trưng khô nóng, nhiệt độ cao.

2.4. Hiện trạng tài nguyên rừng.

Xã Cẩm Bình có tổng diện tích đất tự nhiên 3086,36 ha. Đất sản xuất nông nghiệp: 2.395,68 ha. Đất lâm nghiệp: 1.428,37 ha. Trong đó: Rừng phòng hộ núi đá: 536,12 ha; Rừng sản xuất: 892,25 ha.

II. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PCCCR THỜI GIAN QUA.

Trong những năm qua công tác PCCCR luôn có sự quan tâm lãnh đạo chỉ đạo của Đảng uỷ, UBND xã, sự tham gia tích cực của các tổ chức chính trị xã hội trong công tác tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia PCCCR; sự phối hợp của các thôn, chủ rừng trong việc triển khai, thực hiện các biện pháp về PCCCR. Vì vậy cháy rừng không xảy ra.

Tuy nhiên ở cấp thôn: công tác chỉ đạo điều hành có nơi, có lúc chưa quyết liệt, hiệu quả hoạt động của tổ đội PCCCR chưa cao, có thôn xem nhẹ công tác PCCCR, chưa chủ động, cụ thể hoá và triển khai thực hiện kịp thời các văn bản chỉ đạo của cấp trên về công tác PCCCR.

* Nguyên nhân của tình hình trên:

Là xã miền núi, rừng tự nhiên là phần lớn là đồi núi cao, một số nơi Cấp uỷ Đảng và chính quyền còn chủ quan, xem nhẹ công tác PCCCR; công tác tuyên truyền và phối hợp tuyên truyền của các ngành, các tổ chức chính trị về công tác BVR-PCCCR đến quần chúng nhân dân, nhất là một bộ phận nhân dân sống trong và ven rừng chưa được tuyên truyền thường xuyên.

Kinh phí đầu tư hàng năm cho công tác PCCCR của Nhà nước cho địa phương còn quá ít, trang bị công cụ, phương tiện chữa cháy còn thô sơ, lạc hậu.

III. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG PHƯƠNG ÁN.

Theo dự báo của Trung tâm khí tượng thủy văn quốc gia, năm 2024 tình hình thời tiết sẽ có nhiều diễn biến phức tạp, nắng nóng, khô hạn kéo dài, lượng mưa ít hơn trung bình các năm nên nguy cơ tiềm ẩn cháy rừng rất cao. Mặt khác trên diện tích rừng tự nhiên và rừng trồng có thảm thực bì dày, các hoạt động của người dân như xử lý thực bì để trồng rừng, đốt ong lấy mật, chăn thả gia súc, vệ sinh rừng, việc dùng lửa không được kiểm soát rất dễ xảy ra cháy rừng và tốc độ lan tràn nhanh.

Từ những thực tế nêu trên, việc xây dựng Phương án chữa cháy rừng theo phương châm 4 tại chỗ trên địa bàn xã Cẩm Bình là hết sức cần thiết, một mặt nâng cao trách nhiệm quản lý Nhà nước về rừng và đất lâm nghiệp của chính quyền cấp xã; tổ chức thực hiện đồng bộ các giải pháp phù hợp để bảo vệ rừng; chuẩn bị đầy đủ lực lượng, phương tiện để tham gia PCCCR theo phương châm 4 tại chỗ, ứng phó kịp thời khi có cháy rừng xảy ra và không để xảy ra cháy lớn, góp phần hỗ trợ công tác PCCCR của thôn và chủ rừng, mặt khác nhằm giữ vững ổn định an ninh rừng trên địa bàn.

Phần I

NỘI DUNG PHƯƠNG ÁN

I. XÁC ĐỊNH CÁC KHU VỰC TRỌNG ĐIỂM VỀ CHÁY RỪNG.

Trên địa bàn xã Cẩm Bình không có vùng trọng điểm cháy rừng; tuy nhiên các thôn luôn phải chú ý quan tâm chỉ đạo sâu sát công tác PCCCR, chú trọng diện tích rừng trồng và các vùng canh tác nương rẫy, trồng mía ở khu vực gần rừng có thể gây ra cháy lan vào rừng. Các khu vực dễ xảy ra cháy trên địa bàn xã nằm trên địa bàn các thôn Hạc Sơn, thôn Sẻ, thôn Bình Yên, Bình Sơn: Có trạng thái là rừng trồng Keo, thảm thực bì chủ yếu là lau lách, cỏ tranh, cây bụi. Thôn Tô: Có diện tích rừng tự nhiên giáp ranh với diện tích trồng mía, ngô.

II. XÁC ĐỊNH NGUYÊN NHÂN GÂY CHÁY RỪNG.

Nguyên nhân gây cháy rừng trên địa bàn xã Cẩm Bình chủ yếu do việc sử dụng lửa của nhân dân dọn thực bì sau khai thác, đốt ong, đốt lá mía.

III. PHƯƠNG CHÂM VÀ CÁC BIỆN PHÁP PCCCR:

1. Phương châm:

- Lấy phòng ngừa làm chính, tổ chức phát hiện và triển khai chữa cháy kịp thời khi mới phát sinh.

- Quán triệt sâu sắc phương châm 4 tại chỗ (Lực lượng tại chỗ - Phương tiện tại chỗ - Chỉ huy tại chỗ - Hậu cần tại chỗ) đến từng thôn, chủ rừng, tổ đội và cộng đồng dân cư gần rừng tích cực, chủ động tham gia công tác PCCCR.

- Bằng mọi biện pháp hạn chế nguy cơ gây ra cháy rừng và tổn thất ở mức thấp nhất thiết hại tài nguyên rừng do cháy gây ra.

2. Các biện pháp phòng cháy:

2.1. *Đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động nhân dân tham gia PCCCR:*

- Đài phát thanh xã có trách nhiệm đẩy mạnh công tác tuyên truyền bằng các hình thức thông báo, đưa tin và đảm bảo thời lượng phát sóng nhằm nâng cao nhận thức của cán bộ và người dân về tác dụng to lớn của rừng và tác hại nhiều mặt của cháy rừng đối với đời sống kinh tế, trật tự an toàn xã hội; đồng thời phối hợp với cơ quan chuyên môn trên địa bàn thường xuyên cảnh báo nguy cơ gây cháy rừng để chính quyền các thôn, chủ rừng và nhân dân biết thực hiện.

- Các thôn, chủ rừng tiến hành ký cam kết thực hiện tốt các biện pháp phòng cháy, chữa cháy rừng trên địa bàn đến từng hộ gia đình trong các cộng đồng dân cư gần rừng.

- Công an, Kiểm lâm phụ trách địa bàn cùng UBND xã tổ chức tuyên truyền vận động nhân dân chấp hành tốt Luật Lâm Nghiệp; Đặc biệt là phải có biện pháp xử lý kịp thời các nguyên nhân có thể phát sinh cháy rừng như: tranh chấp quyền sử dụng rừng, phát đốt, xử lý thực bì trong mùa gieo trồng cây màu, xử lý thực bì trồng rừng,...

- Các chủ rừng, chủ hộ có trách nhiệm kiểm soát chặt chẽ người ra vào rừng và nguồn lửa, dụng cụ sinh lửa trên địa bàn rừng do mình quản lý.

2.2. *Giải pháp đối với việc xử lý thực bì chuẩn bị đất trồng rừng:*

Đối với các chủ rừng, chủ hộ khi tổ chức trồng rừng phải nghiêm túc thực hiện các quy định sau đây:

- Nghiêm cấm việc sử dụng lửa để đốt thực bì trong thời gian nắng nóng đã có cảnh báo; Trưởng thôn tuyên truyền các hộ gia đình, cá nhân thực hiện các biện pháp phòng cháy đảm bảo an toàn, trình cơ quan có thẩm quyền phê duyệt mới được tiến hành.

- Kiểm lâm làm việc tại địa bàn tăng cường kiểm tra, giám sát chặt chẽ ngay tại địa bàn cơ sở và kịp thời phát hiện, xử lý những cá nhân, tập thể không chấp hành nghiêm túc quy định về PCCCR.

2.3. Tổ chức trực ban, trực chỉ huy trong mùa cháy rừng:

- Trong thời kỳ có dự báo nguy cơ xảy ra cháy rừng từ cấp III trở lên, chính quyền địa phương phải tổ chức trực ban, trực chỉ huy PCCCR, để kịp thời nắm bắt tình hình trên địa bàn và có biện pháp chỉ đạo, xử lý ngay các tình huống xảy ra trên địa bàn.

- Việc tổ chức trực ban, trực chỉ huy phải được thực hiện nghiêm túc theo đúng quy chế hoạt động của Ban chỉ đạo xã.

2.4. Công tác kiểm tra đôn đốc và xử lý vi phạm công tác PCCCR: Đây là biện pháp quan trọng phải được tiến hành thường xuyên trong suốt mùa cháy rừng để tăng cường cũng như nâng cao hiệu quả công tác PCCCR trên địa bàn toàn xã.

- Tăng cường công tác kiểm tra, đôn đốc công tác PCCCR cấp xã đối với thôn, chủ rừng .

- Đối với các chủ rừng phải thường xuyên kiểm tra, tuần tra duy trì hoạt động công tác PCCCR trong suốt mùa cháy.

- Hình thức kiểm tra: Kiểm tra đột xuất, kiểm tra định kỳ, kiểm tra trong thời kỳ cao điểm, tuần tra... đảm bảo việc đánh giá đúng thực chất tình hình để có biện pháp uốn nắn, chỉ đạo kịp thời.

2.5. Đầu tư trang bị sẵn sàng dụng cụ, phương tiện thiết yếu phục vụ công tác PCCCR:

- Ban chỉ đạo xã có trách nhiệm tiến hành kiểm tra, rà soát nắm chắc số lượng, chất lượng các loại phương tiện, dụng cụ hiện có trên địa bàn báo cáo Chủ tịch UBND xã, để có biện pháp chỉ đạo bổ sung kịp thời ngay đầu mùa cháy rừng nhằm đảm bảo khả năng ứng phó các tình huống xảy ra, nhất là các loại dụng cụ thủ công thiết yếu.

- Trưởng các thôn, các chủ rừng phải có giải pháp đầu tư kinh phí mua sắm dụng cụ thủ công thiết yếu như: vỉ, cào đập lửa, dao phát, đèn pin, loa chỉ huy,... nhằm đáp ứng tốt yêu cầu chữa cháy rừng ngay tại thôn.

- Nguồn kinh phí trích từ ngân sách quỹ phòng chống thiên tai hỗ trợ công tác PCCCR trên địa bàn.

3. Tổ chức chữa cháy khi xảy ra cháy rừng:

3.1. Các phương án điều động lực lượng, phương tiện và trách nhiệm chỉ huy chữa cháy: Khi xảy ra cháy rừng tại địa phương, đơn vị nào thì căn cứ tình hình cụ thể để triển khai theo các phương án sau đây:

- **Phương án 1:** (Phương án 4 tại chỗ) Khi xảy ra cháy rừng ở địa bàn của chủ rừng nào thì chủ rừng đó phải báo cáo trưởng thôn, bản nơi xảy ra cháy rừng, trưởng thôn phải huy động lực lượng, phương tiện cần thiết của thôn để chữa cháy. Đồng thời với việc tổ chức chữa cháy phải **báo cáo ngay** Chủ tịch UBND xã về diễn biến cháy rừng, tình hình tổ chức cứu chữa để có phương án hỗ trợ kịp thời.

- **Phương án 2: Cấp thôn:** Trên cơ sở phân tích, đánh giá tình hình vụ cháy nêu lực lượng tại chỗ không tự giải quyết được thì báo cáo ngay Chủ tịch UBND xã để điều động ngay các lực lượng, phương tiện trên địa bàn xã để hỗ trợ, đồng thời yêu cầu lực lượng của các xã, các thôn lân cận trợ giúp.

Chủ tịch UBND xã, trưởng BCĐ cấp xã là người chỉ huy chữa cháy; Kiểm lâm làm việc tại địa bàn tham gia chỉ huy chữa cháy, đồng thời phải báo cáo Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND huyện biết để có phương án, kế hoạch chuẩn bị.

3.2. Lệnh điều động lực lượng chữa cháy: Khi cháy rừng xảy ra, việc cần thiết cấp bách là phải huy động, điều động kịp thời lực lượng, phương tiện và tổ chức chữa cháy để sớm dập tắt đám cháy rừng khi mới phát sinh. Vì vậy lệnh điều động được thực hiện như sau:

- Chủ tịch UBND, Ban chỉ huy các cấp và những người có thẩm quyền (theo quy định) khi nhận được thông tin xảy ra cháy rừng trên phạm vi trách nhiệm quản lý phải xem xét, khẩn trương ra quyết định điều động lực lượng, phương tiện (có đơn vị, tổ đội cụ thể) và đến ngay hiện trường để trực tiếp chỉ huy chữa cháy.

- Đối với các đơn vị, tập thể, tổ chức, tổ đội và mọi công dân khi nhận được lệnh điều động, huy động phải nghiêm chỉnh chấp hành thực hiện nhiệm vụ.

4. Nguyên tắc trong PCCCR .

- Mọi tổ chức, cá nhân, cơ quan đơn vị luôn xác định phòng ngừa làm chính, tổ chức phát hiện và triển khai chữa cháy kịp thời khi mới phát sinh.

- Chấp hành nghiêm hiệu, lệnh của người chỉ huy ngoài hiện trường.

- Chuẩn bị sẵn sàng lực lượng, phương tiện, dụng cụ, hậu cần, kế hoạch, phương án khi có tình huống cháy rừng xảy ra; sử dụng có hiệu quả lực lượng tại chỗ, phương tiện tại chỗ, xây dựng kế hoạch chuẩn bị vật chất tại chỗ; chỉ huy tại chỗ.

- Phối hợp hiệu quả giữa cơ quan chức năng với chính quyền địa phương trong điều tra, xử lý vi phạm.

- Chấp hành nghiêm chế độ thông tin, thông báo.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN PHƯƠNG ÁN:

1. Đối với các thành viên Ban chỉ đạo xã căn cứ nhiệm vụ, địa bàn được phân công, bố trí thời gian để thực hiện nghiêm túc nhiệm vụ được giao.

2. Đối với kiểm lâm viên địa bàn là người thường trực của Ban chỉ đạo xã.

- Có trách nhiệm thường xuyên đôn đốc các ban, ngành liên quan duy trì hoạt động theo chức năng, nhiệm vụ được giao. Bám sát cơ sở để thường xuyên kiểm tra, giám sát, phát hiện và có hình thức xử lý kịp thời đối với các chủ rừng thiếu trách nhiệm trong việc triển khai thực hiện công tác PCCCR theo quy định.

3. Trưởng các thôn, chủ rừng.

Trên cơ sở phương án tác chiến chữa cháy rừng của xã, xây dựng kế hoạch cụ thể để thực hiện công tác PCCCR trên địa bàn hành chính và diện tích của chủ rừng được giao quản lý.

4. Công an xã phối hợp với Kiểm lâm kịp thời điều tra làm rõ nguyên nhân, thủ phạm gây cháy rừng để xử lý nghiêm minh theo pháp luật nhằm tăng cường giáo dục, răn đe.

5. Ban chỉ huy Quân sự xã phối hợp điều động lực lượng tham gia chữa cháy khi xảy ra trên địa bàn.

6. Đòi phát thanh xã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, đồng thời phối hợp với cán bộ chuyên môn để cảnh báo nguy cơ xảy ra cháy rừng .

Trên đây phương án tác chiến chữa cháy rừng theo phương châm 4 tại chỗ; Chủ tịch UBND xã giao Ban chỉ đạo cấp xã, trưởng các thôn, các chủ rừng và các thành phần có liên quan căn cứ chức năng, nhiệm vụ và nội dung phương án để cụ thể hoá tại đơn vị và triển khai thực hiện có hiệu quả cao./.

Nơi nhận:

- TT - Đảng ủy, HĐND xã (B/c);
- Chủ tịch, các PCT UBND xã (B/c);
- Thành viên BCD xã;
- Các đoàn thể liên quan;
- Trưởng các thôn;
- Lưu: VT, LN.

CHỦ TỊCH

Đỗ Văn Liên